

NOTARSKA KOMORA
CRNE GORE

Ul. Ulcinjska br. 7C, Gorica C, 81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382(0)20 264 650; +382(0)20 264 644; Fax: +382(0)20 264 651
Mob. tel: +382(0)69 151 700; +382(0)67 635 688
E-mail: notari@g@notarskakomora.me
www.notarskakomora.me

Komisija za stručnu edukaciju notara

Broj 10/2022

Dana 20.04.2022. godine

Komisija za stručnu edukaciju notara Notarske komore Crne Gore, u sastavu: **Milonja Veljić**, notar sa službenim sjedištem u Beranama, predsjednik Komisije, **Radojka Nikolić, mr Danijela Vukčević, mr Miodrag Pešić** i **dr Velibor Korać**, članovi Komisije, na sastanku koji je održan 20.04.2022. godine, povodom pitanja **Maje Đurasović** notarke sa sjedištem u Podgorici, „**Imajući u vidu odredbe člana 1070 Zakona o obligacionim odnosima u situaciji kada je bračni drug ustupiooca učesnik pravnog posla u svojstvu davaoca saglasnosti, /dakle raspodjelom imovine nije mu ništa ustupljeno/ da li bez obzira na to što se saglasio sa sadržinom pravnog posla njegovo pravo na nužni dio ostaje neokrnjeno?**“, na osnovu člana 5 Pravilnika o radu Komisije za stručnu edukaciju notara Notarske komore Crne Gore br. 1032/17 od 26.05.2017. godine, a u vezi sa članom 3 Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu Komisije za stručnu edukaciju notara Notarske komore Crne Gore, br. 1733/20 od 12.10.2020. godine, jednoglasno daje sljedeće,

MIŠLJENJE

Ako postoji saglasnost ustupiočevog bračnog druga na sadržinu ugovora, i pored toga što mu ništa nije ustupljeno, ugovor o ustupanju i raspodjeli imovine za života proizvodi puno nasljednopravno djestvo, ustupljena imovina ne ulazi u ustupiočevu zaostavštinu i njome se ne mogu namiriti nužni nasljednici.

Obrazloženje

Ugovor o ustupanju i raspodjeli imovine za života je ugovor kojim se ustupilac obavezuje da svojim potomcima bez naknade ustupi svoju imovinu (čl. 1063 ZOO). Da bi nastao ovaj ugovor neophodna je saglasnost o njegovim bitnim elementima: namjera ustupiooca da besplatno uveća imovinu svojih potomaka i prava koja će ustupilac da prenese na svoje potomke. Za pravnu perfektnost ovog ugovora je potrebno da se ispune određeni uslovi koji se tiču, između ostalog, i ugovorih strana. Naime, ovaj ugovor se može zaključiti samo sa potpomcima i supružnikom. Za punovažnost ovog ugovora potrebno je da su se sa ustupanjem i raspodjelom saglasili svi ustupiočevi potomci koji će po zakonu biti pozvani da ga naslijede (čl. 1064 ZOO). Ako nema saglasnosti ovaj ugovor konvertira u ugovor o poklonu. I supružnik može biti ugovornik, ali za punovažnost ustupanja i raspodjele nije neophodna njegova saglasnost. Nedostatak saglasnosti ne utiče na punovažnost ugovora o ustupanju i raspodjeli, on će ostati punovažan, a prema supružniku će važiti kao poklon. Tada

postoje dvije obračunske vrijednosti zaostavštine, jedna za potomke i druga za supružnika. U obračunsku vrijednost zaostavštine supružnika ulaze predmeti obuhvaćeni ustupanjem i raspodjelom, jer se samo prema supružniku imaju smatrati poklonom.

Sporno pitanje se odnosi na situaciju koja nije zakonom propisana, pa kao takva izaziva dileme u rješavanju. Odgovor na sporno pravno pitanje se može potražiti u pravnoj prirodi, svrsi i dejstvima saglasnosti. Naime, saglašavanje potomaka sa ustupanjem i raspodjelom podrazumijeva odricanje od prava na pobijanje ugovora zbog povrede nužnog dijela, kao i od uračunavanja poklona u nasljedni dio. Tome u prilog ide i pravna priroda ugovora o ustupanju i raspodjeli imovine za života, jer za punovažnost ustupanja ne samo da nije bitna veličina djelova koji su ustupljeni, nego nije ni bitno da li je svakom potomku nešto ustupljeno. Jedino je bitno da su se sa ustupanjem saglasili svi ustupiočevi potomci koji će po zakonu biti pozvani da ga naslijede. Dakle, punovažnost je uslovljena saglasnošću svih ustupiočevih potomaka, a ne ustupanjem i raspodjelom imovine svim potomcima. Što znači da ustupilac ne samo da ne mora jednako da raspodijeli imovinu, nego nekima ne mora uopšte da ustupiti i raspodijeliti nikakvu imovinu.

Isto važi i za supružnika. Nije bitno da li je supružniku nešto ustupljeno, nego da li je dao saglasnost ili ne. Ugovorom ustupilac može, ali ne mora obuhvatiti supružnika. Ukoliko je supružnik dao saglasnost za ustupanje i raspodjelu, on ima isti položaj kao potomci i ugovor proizvodi puno nasljednopravno dejstvo. Što znači, između ostalog, da se ustupljena imovina ne uzima u obzir prilikom izračunavanja nužnog dijela, tako da se iz nje ne mogu namiriti ustupiočevi nužni nasljednici, a među koje spada i supružnik. U konkretnom slučaju nema mjesta razlikovanju učešća u ugovoru i date saglasnosti na sadržinu ugovora.

Predsjednik Komisije

Milonja Veljić s. r.